

Vervoersregels wrak vee strenger

Jeroen Adams, PV

Als gevolg van het Besluit dierenvervoer 1994 en bijbehorende Vrijstellingsregeling nemen de kosten voor transport van wrakke dieren naar een slachthuis toe. De **RVV**-keuringstarieven spelen ook nog een kostenverhogende rol bij de afvoer van wrakke dieren. Resultaat van de regeling is dat er minder wrakke dieren vervoerd en geslacht worden, maar dat vaker het besluit valt ze te laten euthanaseren.

Op 1 oktober 1995 zijn het Besluit dierenvervoer 1994 en de bijbehorende Vrijstellingsregeling van kracht geworden. De regelingen stellen speciale voorwaarden aan het vervoer van wrak vee. Voor sommige groepen wrak vee geldt zelfs een vervoersverbod. Meer details over de inhoud van de nieuwe regels zijn te vinden in het **KC Info-Bulletin Varkenshouderij** (4-95) en het **Tijdschrift voor Diergeneeskunde**, aflevering 17 (1995).

Ook zijn de RW-tarieven veranderd. Vanaf 1 oktober zijn de keuringstarieven afhankelijk van de efficiency van de slachterij: hoe meer dieren er per kwartier geslacht worden, hoe lager de keuringskosten per dier. Dit artikel geeft weer met welke kosten en risico's varkenshouders rekening moeten gaan houden. Omdat het slechts om een klein aantal dieren gaat, hebben de nieuwe regels voor wrak vee geen grote financiële gevolgen voor bedrijven.

Varkenshouders hebben af en toe te maken met dieren die ziek of gewond zijn. Als deze dieren herstellen, kunnen ze weer mee met de andere varkens. Wanneer de toestand van zo'n dier echter verslechtert, zijn er drie mogelijkheden. De varkenshouder zal moeten beslissen of hij het dier vroegtijdig afvoert voor de slacht, (mogelijkheid 1) of blijft proberen het dier weer gezond te krijgen. In het laatste geval neemt hij het risico dat de toestand van het dier blijft verslechteren en het uiteindelijk niet meer vervoerd mag worden. Er zijn dan nog twee mogelijkheden over. De eerste is het dier levend te laten keuren, op het bedrijf te laten verbloeden en dan naar het slachthuis af te voeren. Dit mag echter alleen als het dier niet vervoerd mag worden, bijvoorbeeld door een gebroken poot. De derde mogelijkheid is deze wrakke dieren te

laten euthanaseren door de dierenarts.

Aan de drie genoemde opties zijn de volgende kosten en risico's verbonden:

| Wrak vee levend naar het slachthuis vervoeren:

- hoge transportkosten (volgens een transporteur ± f100,- per stuk vee) doordat wrakke dieren niet samen met gezonde dieren vervoerd mogen worden.
 - hoge RW-keuringskosten. Slachterijen met de bevoegdheid tot het verrichten van noodslachtingen zijn meestal de wat kleinere slachterijen. Het slachten kost daar iets meer tijd, waardoor de keuringskosten stijgen. Slachtvarkens worden ingedeeld in categorieën. Gezonde varkens vallen in categorie 1. De categorieën 2 tot en met 6 zijn zieke of gewonde dieren: hoe hoger de categorie, hoe ernstiger de ziekte (door RVV-medewerker te bepalen). Voor varkens die niet onder categorie 1 vallen gelden aanvullende keuringskosten: categorie 2 f 4,37, categorie 3 f 13,30 en voor de categorieën 4, 5 of 6 f 24,69).
 - het risico dat de toestand van het dier tijdens het transport verder verslechtert, zodat het bij aankomst op het slachthuis afgekeurd wordt. Keuring vindt namelijk plaats op het slachthuis, dus na het transport. Het gevolg is dat wel transport- en keuringskosten betaald moeten worden terwijl er geen opbrengsten tegenover staan. Bovendien kunnen zowel transporteur als varkenshouder een boete krijgen als de medewerker van RW vindt dat het transport niet had mogen plaatsvinden vanwege de slechte conditie van het dier.
- 2 Levende keuring door een dierenarts, op het bedrijf laten verbloeden en afvoeren naar het

slachthuis:

- deze optie is alleen toegestaan als er sprake is van een noodsituatie en het dier niet vervoerd mag worden.
- extra dierenartskosten voor het levend keuren van het dier (f 25,- à f 40,-).
- hoge transportkosten om het verbloede dier naar het slachthuis te brengen, tenzij eigen transport uitkomst biedt.
- hoge RVV-keuringskosten, zoals ook genoemd onder punt 1.

3 Euthanaseren van het dier:

- het dier brengt niets op.
- de dierenarts hoeft niet speciaal te komen, de euthanasie vindt plaats op momenten dat de dierenarts toch op het bedrijf aanwezig is. Voor de handeling zelf wordt \pm f 5,- gerekend.
- vanaf 1-1-1996 komt er wellicht een heffing op het ophalen door het destructiebedrijf. Over de hoogte van deze bijdrage is echter nog niets bekend.

Bij het levend naar het slachthuis vervoeren van wrak vee zorgen genoemde kosten en risico's er voor dat het niet aantrekkelijk is om vleesvarkens op deze wijze te laten slachten. Zeugen kunnen door hun hogere gewicht nog wel een opbrengst geven, mits de conditie niet al te slecht is. Van individuele slachterijen is bekend dat het aantal slachtingen van wrakke varkens sterk is teruggelopen. Dit geeft al aan dat veel varkenshouders voor de optie van euthanaseren kiezen. Wel kunnen bij eigen transport de kos-

ten gereduceerd worden. Ook is van een grote slachterij in het NCB-gebied bekend dat zij een veetransporteur met grote regelmaat een route laat rijden voor de eigen leveranciers, om wrak vee gratis af te kunnen voeren naar het slachthuis. Het is echter de vraag hoelang deze regeling blijft bestaan. Deze voor de varkenshouder kosten-reducerende maatregelen kunnen er voor zorgen dat het wrakke vee toch nog wat opbrengt.

De optie van levende keuring door de dierenarts, verbloeden op het bedrijf en afvoeren naar het slachthuis wordt voor runderen en paarden wel toegepast in verband met toch nog aanzienlijke opbrengsten. Varkens die in zo'n slechte conditie verkeren dat transport niet meer is toegestaan, zullen zo weinig opbrengen, dat de moeite en kosten niet worden terugverdiend.

Aan de laatst genoemde optie, euthanaseren, zijn geen directe hoge kosten verbonden, echter ook geen opbrengsten. Bij biggen en vleesvarkens wordt dit alternatief veelvuldig gekozen omdat men dan geen risico meer loopt op extra kosten. Medicijnkosten worden uitgespaard en het risico dat het dier alsnog afgekeurd wordt, is niet meer aan de orde. Ook uit oogpunt van dierlijk welzijn is veel voor deze mogelijkheid te zeggen. Via een dierenarts is bekend dat het aantal te euthanaseren varkens (met name biggen en vleesvarkens) toeneemt. In ieder geval is snel beslissen door de strengere vervoersregels een noodzaak geworden. Wie te lang wacht met beslissen over een dier is vaker genoodzaakt om het dier te laten euthanaseren. ■